

Τα μποτάκια δίπλα στην καρέκλα

Ο μπαμπάς μου ήταν αγρότης. Λέω «ήταν» γιατί έχει πεθάνει. Αυτή είναι η ιστορία μου για εκείνον. Θέλω να σας πω λίγα πράγματα για το ποιος ήταν και γιατί μου λείπει, γιατί το να τον θυμάμαι με βοηθά να νιώθω κοντά του.

Ο μπαμπάς μου φορούσε πάντα τις γυαλιστερές μαύρες μπότες του. Δεν ήταν απλά μπότες, ήταν μέρος του εαυτού του. Τις φορούσε παντού, στα χωράφια, στην αυλή, ακόμα και στο σπίτι (κάτι που δεν μας άρεσε πάντα!). Όταν ήμουν μικρότερη, ήθελα να έχω ένα ζευγάρι μπότες όπως του μπαμπά μου και μια μέρα, μου αγόρασε ένα δικό μου ζευγάρι σε έντονο μπλε χρώμα. Ο μπαμπάς έλεγε ότι μια μέρα, όταν θα ήμουν αρκετά μεγάλη, θα είχα ένα ζευγάρι γυαλιστερές μαύρες μπότες όπως οι δικές του. Δεν ήμουν σίγουρη ότι θα μπορούσα ποτέ. Οι μπότες του έμοιαζαν να ανήκουν μόνο σε αυτόν.

Πάντα άκουγες τον μπαμπά πριν τον δεις. Οι μπότες του έκαναν τον ίδιο ήχο κάθε μέρα, καθώς βάδιζε με δυσκολία μέσα στη λάσπη και τις λακκούβες. Όποτε τον άκουγα να επιστρέφει από το αγρόκτημα, έτρεχα να τον συναντήσω, προσπαθώντας να κάνω τις μπλε μπότες μου να κάνουν τον ίδιο ήχο με τις δικές του. Μερικές φορές οι μπότες του ήταν καλυμμένες με καφέ λάσπη, άλλες φορές έλαμπαν σαν αστέρια μετά τη βροχή. Στις ξηρές μέρες, έρχονταν στο σπίτι καλυμμένες με κίτρινη σκόνη που σκόρπιζε στο πάτωμα της κουζίνας (ούτε αυτό μας άρεσε και πολύ!).

Αλλά μια μέρα, ο μπαμπάς μου δε γύρισε σπίτι. Ξέραμε ότι ήταν άρρωστος, ξέραμε, στο βάθος της καρδιάς μας, ότι αυτή η μέρα θα έρθει. Αλλά όταν ήρθε, ήταν τόσο δύσκολο να το καταλάβουμε. Τόσο δύσκολο να το

πιστέψουμε. Η μαμά με κάθισε με το πιο θλιμμένο βλέμμα που είχα δει ποτέ. Μου είπε ότι ο μπαμπάς μου είχε πεθάνει. Είχα τόσες πολλές ερωτήσεις που στροβιλίζονταν μέσα μου, αλλά δεν ήξερα πώς να τις κάνω. Δεν ήθελα να κάνω τη μαμά να νιώσει ακόμα πιο λυπημένη από ό,τι ήδη φαινόταν. Έτσι, κράτησα τις ερωτήσεις για τον εαυτό μου. Και τα συναισθήματα επίσης. Δεν ήξερα πού να τα βάλω, οπότε τα έκρυψα. Σαν να έβαζα ένα ανθρακούχο ποτό σε ένα μπουκάλι και να έσφιγγα το καπάκι τόσο σφιχτά ώστε να μην μπορεί να βγει τίποτα. Στην αρχή, ένιωθα πιο άνετα, πιο ήσυχα. Αλλά όλοι ξέρουμε ότι όταν κρύβεις τα πράγματα μέσα σου, η πίεση αυξάνεται, αυξάνεται, αυξάνεται... και αυτά τα συναισθήματα συνεχίζουν να φουσκώνουν και να βράζουν μέσα σου... μέχρι που μια μέρα, δεν έχουν πού αλλού να πάνε. Και απλά ΕΚΡΗΓΝΥΝΤΑΙ.

Αυτό συνέβη σε μένα. ΕΚΡΗΞΗ. Όλα αυτά τα συναισθήματα που είχα καταπιέσει βγήκαν ξαφνικά, έντονα, ακατάστατα, δυνατά. Φώναξα. Έκλαψα. Χτύπησα την πόρτα μου. Με τρόμαξε λίγο. Αλλά με έκανε και να νιώσω... πιο ανάλαφρη. Έμαθα ότι το να μιλάω για τα συναισθήματά μου είναι σαν να χαλαρώνω το καπάκι σε ένα μπουκάλι με ανθρακούχο ποτό. Αφήνει την πίεση να φύγει, λίγο-λίγο κάθε φορά.

Την ημέρα που έμαθα ότι ο μπαμπάς μου είχε πεθάνει, έτρεξα έξω, κατευθείαν στην αυλή. Παρόλο που ήξερα τι είχε πει η μαμά, ότι ο μπαμπάς είχε πεθάνει, ένα μέρος μου περίμενε ακόμα να ακούσει τον ήχο από τις μπότες του, να τον δει να εμφανίζεται από την πόρτα. Ίσως αν κοίταζα αρκετά προσεκτικά, θα ήταν εκεί. Έψαξα σε όλη τη φάρμα. Την αυλή. Το χοιροστάσιο. Το κοτέτσι. Ακόμα και τα μακρινά χωράφια. Αλλά δεν υπήρχε κανένα ίχνος του μπαμπά. Τότε σκέφτηκα: αν μπορούσα να βρω τις μπότες του, ίσως θα μπορούσα να

βρω και τον ίδιο. Έτρεξα πίσω, πέρασα μπροστά από την κούνια, τις λασπωμένες λακκούβες, την τσιριχτή πύλη που πάντα κολλούσε. Και εκεί ήταν. Στην κουζίνα. Δίπλα στην μπλε καρέκλα του μπαμπά. Οι γυαλιστερές μαύρες μπότες του.

Ακίνητες. Ήσυχες. Άδειες. Σαν τον χώρο που άφησε πίσω του.

Ο μπαμπάς δεν ήταν εκεί.

Τι μπορούσα να κάνω για να τον φέρω πίσω; Αποφάσισα να αρχίσω να εύχομαι. Ευχόμουν στο αυτοκίνητο.

Ευχόμουν στο σχολείο. Ευχόμουν όταν δεν με έβλεπε κανείς. Ευχόμουν ενώ βούρτσισα τα δόντια μου. Ευχόμουν ακόμα και στα όνειρά μου. Αλλά όσες ευχές και να έκανα, ήξερα ότι ο μπαμπάς δε θα επέστρεφε. Οι γαλότσες του παρέμεναν εκεί που ήταν, σιωπηλά να μαζεύουν σκόνη δίπλα στην μπλε καρέκλα του.

Μετά από λίγο, οι ευχές μου μειώθηκαν. Και άλλα συναισθήματα εμφανίστηκαν στη θέση τους.

Άρχισα να νιώθω θυμωμένη. Θυμωμένη με τους φίλους μου. Θυμωμένη με τη μαμά. Ακόμα και θυμωμένη με τις κότες.

Όλα μου φαινόταν άδικο. Ένιωθα διαφορετική. Σαν να με κοιτούσαν οι άλλοι με έναν τρόπο που δε μου άρεσε.

Όταν προσπαθούσα να παίξω, έσπαγα και φώναζα. Αυτό με έβαζε σε μπελάδες. Και αυτό με έκανε ακόμα πιο θυμωμένη. Και αυτό έκανε τη μαμά μου λυπημένη. Και αυτό με έκανε και μένα λυπημένη. Τελικά, απλά σταμάτησα.

Σταμάτησα να είμαι θυμωμένη. Σταμάτησα να παίζω. Σταμάτησα να μιλάω. Απλά... σταμάτησα. Δεν ήξερα πώς να είμαι ο εαυτός μου χωρίς τον μπαμπά. Όλα όσα παλιά μου φαινόταν διασκεδαστικά, τώρα μου φαινόταν... μελαγχολικά. Ένιωθα τόσο θλιμμένη όσο τα λαμπερά μπλε μποτάκια μου, σαν να είχε φύγει το χρώμα από τα πάντα και τίποτα δεν θα ήταν πια εντάξει.

Ήξερα ότι η ευχή δεν είχε πετύχει, οπότε σκέφτηκα κάτι άλλο. Ίσως αν ήμουν καλή... τόσο καλή που ο μπαμπάς θα με έβλεπε, όπου κι αν ήταν... ίσως τότε θα επέστρεφε; Άξιζε να το δοκιμάσω, οπότε αυτό έκανα. Ήμουν ευγενική στο σχολείο. Βοηθούσα τη μαμά με τα ζώα στη φάρμα. Έκανα τα μαθήματά μου πριν μου το ζητήσουν. Και το να βοηθάω ήταν κάπως ωραίο, σαν κάτι που μπορούσα πραγματικά να κάνω. Αλλά ο μπαμπάς ακόμα δεν επέστρεφε. Ήξερα ότι δεν θα επέστρεφε, αλλά άξιζε να δοκιμάσω.

Ένα βράδυ, έκανα στη μαμά μια ερώτηση που κρατούσα μέσα μου. Αυτή που με τρόμαζε περισσότερο: «Τι θα γίνει αν τον ξεχάσουμε;» Με κοίταξε για πολλή ώρα. Οι μπότες του ήταν ακόμα δίπλα στην καρέκλα, χωρίς να λάμπουν πια. Απλά περίμεναν, σιωπηλές και σκονισμένες. «Δεν ξεχνάμε τους ανθρώπους που αγαπάμε», είπε η μαμά, «αλλά μερικές φορές πρέπει να βρούμε τρόπους για να τους θυμόμαστε».

Εκείνο το βράδυ, κουλουριαστήκαμε στην μπλε πολυθρόνα του μπαμπά και αρχίσαμε να σκεφτόμαστε, ήσυχα, απαλά, όλους τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαμε να τον θυμόμαστε. Μαζί, φτιάξαμε μια λίστα με τίτλο:

«Τρόποι για να θυμόμαστε τον μπαμπά». Εδώ είναι η λίστα που φτιάξαμε μαζί. Ίσως να θέλετε να τη χρησιμοποιήσετε κι εσείς, αν έχετε κάποιον ξεχωριστό που θέλετε να θυμάστε:

Φτιάξε ένα βιβλίο με ιστορίες για τη ζωή του χρησιμοποιώντας παλιές φωτογραφίες.

Γέμισε ένα κουτί αναμνήσεων με τα αγαπημένα του πράγματα.

Φύτεψε ένα δέντρο για αυτόν, κάτι δυνατό που μεγαλώνει μαζί σας.

Κράτησε ένα «Ημερολόγιο του μπαμπά» όπου μπορείς να γράφεις όποτε θέλεις να του μιλήσεις.

Δημιούργησε μια λίστα με τραγούδια που σου θυμίζουν αυτόν.

Φόρεσε κάτι δικό του όταν σου λείπει, όπως ένα πουλόβερ ή ένα καπέλο.

Φτιάξε μια «Ημέρα του μπαμπά», μια μέρα κάθε χρόνο για να κάνεις κάτι που θα του άρεσε.

Κράτησε ένα λουλούδι ή ένα φύλλο από ένα μέρος που επισκεφθήκαμε μαζί και φύλαξέ το σε ένα ειδικό βιβλίο.

Ζωγράφισε ή χρωμάτισε εικόνες από μέρη που σου θυμίζουν αυτόν.

Μίλησε για αυτόν. Πολύ. Πες το όνομά του δυνατά.

Κοίταξα τη λίστα. Μετά κοίταξα τις μπότες του μπαμπά. Τις ξεσκόνισα απαλά. Δεν ήταν πια γυαλιστερές, αλλά ακόμα μύριζαν σαν αυτόν, σαν το αγρόκτημα, τα χωράφια και το ζεστό άχυρο. Οι γαλότσες δεν κουνήθηκαν. Αλλά καθώς στεκόμουν δίπλα τους, ένιωσα ότι ίσως δεν είχε φύγει εντελώς.

Κρατούσαν αναμνήσεις. Κρατούσαν ιστορίες. Κρατούσαν την ηχώ των βημάτων του.

Κάθισα για λίγο στην μπλε καρέκλα του. Απλά κάθισα εκεί. Ήταν ήσυχα, αλλά όχι άδεια. Μετά η μαμά και εγώ βγήκαμε στον κήπο. Διαλέξαμε ένα ηλιόλουστο σημείο όπου το έδαφος ήταν μαλακό και έτοιμο. Εκεί φυτέψαμε ένα δέντρο. Δυνατό. Ελπιδοφόρο. Μεγάλο. Τα φωτεινά πράσινα φύλλα του χόρευαν στον αέρα, όπως έκανε ο μπαμπάς, τραγουδώντας χαζά τραγούδια στην κουζίνα, με τη λάσπη να πέφτει από τις μπότες του με κάθε στροφή και χτύπημα στο πάτωμα. Και τώρα, κάθε φορά που βλέπω αυτό το δέντρο, σκέφτομαι τον μπαμπά. Θυμάμαι τον ήχο από τις μπότες του, τη λάσπη στα πλακάκια της κουζίνας, τα τραγούδια που τραγουδούσε. Θυμάμαι πώς ένιωθα όταν έτρεχα δίπλα του με τις φωτεινές μπλε μπότες μου, προσπαθώντας να τον προλάβω.

Και κάπως, το να τον θυμάμαι, να τον θυμάμαι πραγματικά, βοηθάει.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

léargas

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο EACEA δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.